

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

Donatius

ANY II NÚM. XXXI

OLOT, 6 ABRIL DE 1916

Per subscripció i anuncis, i tota correspondència en general, adreçar-se al
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

CONDICIONS

Suscripció. . . . . 1 pesseta trimestre.
Número solt . . . . . 10 céntims.

ANUNCIS { Una plana. . . . . 5 pessetes
Meitat de plana. . . . . 3 »
Quart de plana . . . . . 2 »
Octau de plana . . . . . 1'50 »

DESCOMPTES

Per 6 insercions, el 10 %; per 12, el 25 % i per 24, el 50 %

ESQUELES MORTUORIES { Una plana. . . . . 6 pessetes
Meitat de plana . . . . . 4 »

Pagos a la bestreta

OBRES DE DONYA MARIA MONTESSORI

: : : Método de la Pedagogia Científica : : :
aplicado a la Educación de la Infancia

1 volum, tela, Ptes. 7'50
» rústica, » 6'00

— Manual Práctico del Método Montessori —

1 volum, tela, Ptes. 4

Els millors llibres d'orientació pedagògica.

Els millors llibres d'educació moderna.

Les comandes a la

CASA EDITORIAL ARALUCE
CORTS CATALANES, 392.—BARCELONA

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXXI

OLOT, 6 ABRIL DE 1916

PER LA DIGNITAT DE CATALUNYA

En l'editorial de nostre número anterior anotàvem l'opinió de que el Govern, al combatre durament als candidats regionalistes, anava contra Catalunya.

Els fets van confirmant aquella opinió: el governador civil de Barcelona, en rescent declaració, ha posat de manifest amb tota cruesa l'intent del Govern, que en aquesta qüestió es el fidel executor de la voluntat de les oligarquies centralistes, tolerades i, millor diríem, peixades per la Espanya decadent.

«Catalunya—ha vingut a dir el senyor Suarez Inclan—dèu renunciar a ser representada en les Corts per Diputats regionalistes, perquè aquets allà son rebuts amb rezel quan no amb hostilitat. Als catalans—continuava amb tó paternal,—vos convé enviar al Parlament homes que representin interessos econòmics deslligats de aquesta impertinència que s'en diu catalanisme, homes que no exigeixin sinó que demanin, homes que's prestin a pagar amb dòcil sumissió l'almoina que allà—que son els amos—els hi vulguin fer magnanimament.»

Queda, doncs, ben entés que als parlamentaris regionalistes s'els considera a Madrit com als únics que son capaços de plantejar la qüestió nacionalista, com als genuins representants per lo tant, de Catalunya.

I aixís es en realitat. Els diputats regionalistes consideren la riquesa catalana com a riquesa col·lectiva, com a riquesa nacional i perxó, per lo que te nacional, la volen, perquè amb ella es nodreixi l'esperit de Catalunya, i amb ella poguem els catalans fer-nos forts per a reconstituir la nostra personalitat com a poble.

En les actuals eleccions, vingudes després de un llarg període dins el qual Catalunya ha lluitat valerosament amb els Poders de l'Estat per a arrencar-los-hi lleis que salvaguardessin la riquesa catalana en l'època de desequilibri que atravessem i que permetés a nostra economia guanyar les batalles del pervenir; en les actuals eleccions, doncs, el govern del comte de Romanones intenta ofegar la veu de Catalunya per a que no torni a pertorbar la ensopida marxa d'un Parlament que, segons la migrada concepció dels polítics espanyols, ha de aspirar únicament a servir duana que protegeixi es *statu quo* per el qual l'honra i el profit de les terres espanyoles es usufructual per una mena de societat anònima, quals accions estàn ja repartides entre els corifeus dels partits històrics.

* * *

Davant de la absurda i franca finalitat que persegueix el Govern en aquestes eleccions, seria vergonyós que els catalans permèssim que fós acomplida. Es qüestió, no ja interés llegendim, sinó de dignitat patriòtica. Es precís que Catalunya triomfi, car el triomf electoral mai com ara serà el triomf de Catalunya.

La confirmació dels enemics de nostra terra ha arribat al extrem de que ni s'ens vulgui escoltar, de que la pau suicida de un Parlament en plena decadència no es vulgui veure torbada per la veu de Catalunya.

Cal, doncs, que apurem tots els recursos per a destorbar els plans del govern treballant amb totes les nostres forces per a que vagin al Parlament el major número possible de Diputats Regionalistes aont segurament faràn pagar cara al Govern la hostilitat descarada que ha decretat contra Catalunya.

Encara que nostre districte no lluiti en aquestes eleccions podem i devem treballar per els candidats regionalistes que lluiten en els districtes veïns al nostre. Cal utilitzar totes les nostres relacions per a proporcionar vots als nostres amics, cal neutralitzar les forces que estàn enfront d'ells, cal apurar els darrers extrems per a que no pugui tenir efecte la mutilació vergonyosa de la voluntat de Catalunya.

SOBRE EL CONCEPTE DE «CULTURA»

Pensem en un diccionari enciclopèdic, grassa *Encyclopaedia Britannica* o *Pallas* ben resumit i modest. Aquest diccionari es compondrà d'un

no resta en la ment llur, ni solament una marginal superstició. El saber curt està tot ell harmonisat i organisat, tot ell en moviment i vida; res separat i retallat, com una noció en el diccionari; tot enllaçat i fos, com en la circulació fisiològica cada glop sanguini al glop que l'ha precedit i al glop que el segueix. La funció de síntesi, propia de la cultura, és acomplida en l'esperit dels dos humils artesans de Florencia normalment i amb una perfecta sanitat. Antón el Gallineret i Antón de Salvi, que potser no saben de lletra, són dos homes cultes.

No té la cultura únicament aquesta funció de síntesi. Nosaltres ens reservem de portar als «Quaderns» la recerca de quines es puguin pendre com noves funcions propies. Mentretant, heusaquí ja superat el vulgar concepte que identifica la cultura amb la instrucció, fent una qüestió de quantitat d'allò que és una qüestió de qualitat. Heusaquí més allunyat encara l'altre concepte tan gruixut i ben acontentadiç, d'aquells que tenen ja per fets de cultura els manaments més elementals de policia, com el de no mocar-se amb la màniga o no fumar dins la platea d'un teatre clos.

EL GUAITA

(De «Quaderns d'Estudi»).

INFORMACIÓ CATALANA

POLITICA DE CONQUISTA.—La que està pesant avui sobre Catalunya la descriu magistralment la següent nota que transcrivim de nostre estimat confrare *La Veu de Catalunya*:

«Tots els parlamentaris catalans regionalistes estàn tips de sentir a Madrid la mateixa cantarella: «Amb vosaltres ens entendríem. Són gent d'ideals. Però hi ha entre nosaltres i vosaltres un obstacle: la industria, els industrials vostres, que tenen guanyada l'animositat de quasi tota Espanya. ¿Per què no separeu la vostra causa de la seva? Deixeu de banda aquets egoismes i tot serà planer i fàcil».

Els homes de la Lliga han respost sempre a aquesta maniobra lluitant pels interessos econòmics de Catalunya amb viva intensitat. Es més, en les dues darreres legislatures l'actuació regionalista ha estat quasi exclusivament econòmica.

Tot de sopte l'argumentació és mudada, girada al revés. Tot de sopte l'obstacle no són els egoismes dels nostres industrials, sinó nosaltres i els nostres ideals. Amb la indústria, tot; amb els interessos econòmics de Catalunya, tot; lo que ho destorba i entrebanca són les estridències polítiques de la Lliga. Que's posin els industrials contra la Lliga, que facin perdre els seus candidats, i demanin lo que vulguin: a Madrid els ho donaràn tot; no hi haurà aragonesos ni blaitaires ni vinaters que deixin d'entregar-se, que no es disputin per sacrificar els seus egoismes.

El jòc és doble, però la tàctica, com es veu, és sempre la mateixa: prometre als polítics la satisfacció als ideals polítics a canvi de traïcionar els interessos econòmics; prometre als industrials l'acompliment dels seus desigs a canvi de que facin traïció als interessos espirituals de la seva terra. Per un i altre camí cerquen el mateix resultat: dividir per vèncer.

Així obren sempre els poders conqueridors en els països conquerits: aixequen uns ciutadans contra uns altres ciutadans, uns interessos contra uns altres interessos, unes classes contra unes altres classes; i els enfonsen i dominen a tots, això és, el poble sencer, valent-se dels seus mateixos homes i les seves mateixes armes.

Com hi responen un dia o altre els pobles vexats no cal pas dir-ho: prou clarament que ho ensenya tota la història de la decadència d'Espanya.»

DUGUES NOVES INSTITUCIONS CATALANES DE MISSIÓ BENÈFICA-SOCIAL.— En la última sessió celebrada pel Consell Directiu de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis s'acordà: establir Monts de Pietat comarcals en les Sucursals on no hi ha Monts benèfics de Pietat, amb la orientació de que totes les comarques catalanes naturals arribin a posseir una Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis amb son corresponent Mont de Pietat anexe: aprovar el Reglament per al règim dels susdits Monts de Pietat; donar per constituït el Mont de Pietat de l'Alt Empordà, agregat a la Sucursal de Figueres; i autoritzar a la presidència i a la direcció per a procedir a la organització d'altres sis Monts de Pietat comarcals.

També s'acordà la creació de Caixes Rurals de previsió i crèdit, que, formant part integrant de la organització de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, tinguin per objecte el foment i la realització de les operacions d'estalvi i previsió i l'auxili a l'agricultura per mitjà del crèdit i del préstec. Amb la federació d'aquestes Caixes Rurals, la Caixa de Pensions per a la Vellesa crearà una secció agrícola de previsió i crèdit. S'aprovà el reglament per al règim de les esmentades Caixes Rurals, s'autoritza l'establiment de la primera i s'acordà comunicar els anteriors acords a la Federació Agrícola Catalano-Balear i a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro.

recull, més o menys ample, de definicions, més o menys extenses, seriadess segons ordinament alfabètic. A cada definició correspon una noció. Cada noció representa un objecte genèric, retallat, en divers grau de convencionalisme, dins la trama vivent de l'història o de la natura. Aquí hi ha la taxonomia i la descripció de la *Bel'ladona*. Més amunt, la cronologia i la biografia de *Beethoven*. Figuren en el diccionari referències a un centenar d'altres músics i a una miríada de plantes més.

Imaginem ara un home qui ha arribat a tenir al cap totes aquelles definicions, totes aquelles nocions, el catàleg llenguíssim de aquells objectes. Ell no solament sabrà, i sabrà detalladament, de *Beethoven* i de la *Bel'ladona*, mes també de *Couperin* i del *Copaïba*, de *Grieg* i de la *Grosella*, de *Mozart* i de la *Mostaçà*, de *Donizetti* i del *Don-Diego-denit*. També sabrà de cert què cosa sia un *Hipsòmetre*, què cosa sia una *Retèpora*, què una *Plumatel'la* o una *Cristatel'la* o una *Flustra*, com sona un *Xilorgan*, com es menja una *Rèmora*; i qui és *Nyels Ryberg Finsen*, i, ciència indiscreta, quin any va néixer *Adelina Patti*; quin *D.ª Emilia Pardo Bazán*... Tant de saber, però, no li donaria encara la possessió, la vivència de la cultura. Només començarà la possessió, la vivència de la cultura quan, del boti riquíssim, l'esperit se'n hagi fet un aliment i, per païdes les nocions, hagin *desaparegut* elles. Quan, ja oblidada la xifra de la data i el text estricte de la definició, confoses potser taxonomies i biografies,—*superat* en tot cas el contingut d'elles, allò que fa el saber anècdota, i de la ciència erudició, una fluida i mòbil substància única, filla de totes elles, però no estampa de cap d'elles, regui amb l'abundor i generositat de ses limfes tota l'activitat de l'esperit i mantingui aquest en unitat; així com, filla i no estampa dels aliments materials, la sang rega el còs i la circulació d'ella manté les parts d'ell més diverses, unides dins el joc d'una mateixa economia vital.

No, no fóra un home culte l'home imaginari que tingués al cap, sense moure-les, ni viure-les, sense unificar-les mai, totes les nocions del *Pal'las* ben resumit i modest o de la grassa *Encyclopaedia Britannica*... Mes acostem li, en paral'lel, seguint la moda retòrica d'un dia, un tipus contrari, diguem d'un artista del Renaixement, el d'un artista humil si es vol: aquell Antonio, *figliolo d'un pollaiuolo*, i que en tota sa vida fou nomenat així o aquell Antonio di Salvi, que *fu un valente patricone nelle cose delle grosserie e morí vecchissimo*, de què parla el Cellini, en establint el llinatge dels argenters florentins, al començ del *Tratatto de l'Orificeria*.

Heusaquí algú curt en nocions, sens dubte, si se'l compara, no amb un professional, però àdhuc amb un noi d'estudi dels nostres dies. Aquell no sab encara el principi cardinal de la física; no coneix, devancer com ha estat de Newton, la llei de la gravetat; no sab, en realitat, ni perquè els còssos cauen ni aon es dirigeix aquesta caiguda, ni sospita tan sols que la rapidesa d'aquesta caiguda pugui èsser proporcional a alguna cosa. Si contempla son còs, només vagues referències, mig empíriques, mig tradicionals, li maldonen notícia dels òrgans més gruixuts que es guarden de dins. Si esguarda l'univers, el nostre artesà, cosí germà potser de l'avi de Galileo Galilei, creurà honestament que és el sol que volta entorn de la terra i no correrà per aquest cantó cap risc d'haver-se-les amb l'autoritat romana. En l'història natural, aquest home no dubtarà de l'existència de l'Ocell-Fènix o de la Dòna-Vaca de mar. En geografia, coneixerà amb prou feines l'existència d'una quinta part del món. En història, no solament li seràn ignotes la del remot Egipte, la de la misteriosa Siria, mes també la de la pròxima, immediatíssima Edat Mitjana, que en venir el Renaixement, els esperits han cuidat a oblidar, com s'obliden els somnis que han poblat la nit en obrir hom els ulls a la llum primera del dia. Antonio di Salvi i l'anomenat Antonio Pollaiuolo (que tal volta, i ens descuidàvem d'insinuar-ho, potser ni solament sabien de llegir), seràn doncs, segons el nostre presumit llenguatge modern, uns ignorants perfectes. Lluny de nosaltres, no obstant, el considerar-los com incultes! Entre son catolicisme i son Dant, transmés al poble en recitacions de cantonada molt abans que circulat entre els estudiosos del món en edicions aldines; entre el platonisme de son Petrarca i els secrets d'ofici, apresos del jove mestre de perspectiva i del vell mestre en l'art de forja; entre la Història Sacra oïda en les prèdiques del temple i la Mitologia, contemplada al flanc d'una cràtera de porfir, que portà amb pompa a l'oberta casa d'un patrici de la vila un traficant bizanti; entre la conversa amb el cardenal humanista, seqüència d'un encàrrec, i la conversa amb un artiller-escultor en troballa matinal a l'Or-San-Michele; entre l'evocació de les velles ombres dels Espartacus i els Brutus feta pels agitadors revolucionaries en l'hora de les conteses civils, i la consolació del Boecius, captada en l'hora de les melancolies domèstiques; entre la participació en una tradició selecta i la participació en un medi polít, Antón el Gallineret i Antón de Salvi, s'han fet una visió total i ben centrada de la realitat, s'han fet una concepció del món, una *Weltanschauung*, per dir-ho a la faisó tudesca: s'han fet, sense esforç, una cultura. Cap element dispers i sense lligam

LES ESCOLES TÈCNIQUES CATALANES.—Ha estat a Barcelona el vis-president del Saló de Tardor de París Mr. Plumet qui portà l'encàrrec de pendre informacions sobre l'Escola Superior dels Bells Oficis, fundada ultimament per la Diputació de Barcelona.

Va visitar l'Escola mentre funcionaven les classes, eixint molt ben impresouat. Sollicità al Director que enviés al Saló de París les produccions de l'Escola per a ser exposades.

Visità igualment les altres Escoles de l'Universitat Industrial, de les quals feu grans lloanses.

LES BONIFICACIONS DEL ESTAT I EL RÈGIM OFICIAL DE PREVISIÓ.—Durant els darrers tres anys, ço és, des de 1 de Gener de 1913 fins al 31 de Desembre de 1915, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, porta pagades als seus imponents de les seccions de Pensions per a la Vellesa i de Segur Infantil la quantitat de 59,901 pessetes per les bonificacions oficials de l'Estat, procedents del règim de l'Institut Nacional de Previsió que li és propi per ésser entitat similar i Caixa col·laboradora del mateix. De les esmentades bonificacions correspon a l'any 1913 la quantitat de 9,440 pessetes, a l'any 1914 la de 16,291 i a l'any 1915 la de 34,170. Adicionant a n'aquestes quantitats les abonades per donatius, bonificacions, i premis socials i de particulars, resulta que durant aquests tres anys darrers els imponents a les llibretes de Pensió i de Segur Infantil emeses per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, han vist millorades gratuïtament les llurs imposicions amb la quantitat de 184,599 pessetes.

INFORMACIÓ OLOTINA

ENCARA, LA REL·LISCADA—Nosaltres feiem notar suara la falla d'atenció soferta envers els distingits alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, als quals un periòdic que's dedica a l'atracció de forasters no debia jutjar, a nostre entendre, com a comedians d'ofici sinó com a forasters que visitaben Olot amb finalitat agena a tot lucre.

No's tracta, doncs, de discutir solament la *justicia* de la crítica sinó la *duresa* de la crítica. Però, segons es veu, aquella, no anava contra els forasters sinó contra nosaltres, lo qual encara es mes lleig, perquè enclou la mala acció de fer pagar la festa als que no hi tenen cap culpa.

Aquesta es la realitat, com també ho es que, al ficar-se en la butxaca dels altres i l'insistir en personalitzar les qüestions, aquí, i a tot arreu, es impropri de cavallers.

Altrement, es molt honorós per nosaltres que l'Escola Catalana d'Art Dramàtic ens encarregués la organització de sa vinguda a Olot, qual vinguda fou iniciativa exclusiva de son il·lustre Director, com també es honorós que el públic olotí correspongués premiant el treball de uns i altres.

MILLORES IMPORTANTS PER A NOSTRA COMARCA.—Mercés a les actives gestions de nostre distingit amic D. Eusebi Bertrand i Serra candidat regionalista per Puigcerdà, la Direcció general d'Obres públiques ha manat el lliurament de 74.131 pessetes per a realitzar per administració el tràs segón de la carretera de Sant Pau de Seguries a Olot, obra de una importancia gran perquè posará nostra comarca en comunicació directa amb la de Camprodón.

També ha sigut anunciada a la *Gazeta* la subasta del últim tràs de la carretera de Ripoll al Coll d'en Caubet, via molt convenient a nostra ciutat perquè, a mes de posar-la en comunicació directa amb la comarca de Ripoll, servirà per a acostar-nos al ferrocarril de Sant Joan escursant aixís el camí per anar a Barcelona.

EL SENY S'HA IMPOSAT.—El conflicte entre els patrons i obrers de l'ram de genres de punt ha quedat satisfactoriament resolt, evitant-se aixís la vaga que amenaçava a nostra ciutat. Es d'aplaudir el seny que ha regnat en uns i altres elements litigans com també la afortunada gestió del digne senyor Alcalde D. Joan Tresserras laborant per a la solució de un plet enutjós que constituía una verdadera remora per a la vida, ja prou penosa, de aquell ram de la industria local.

Tornada la pau es de desitjar que's faci tot lo possible per a consolidar-la procurant els patrons i els obrers considerar-se mutuament com a necessaris col·laboradors d'una mateixa empresa i proveint-se abdós elements de l'esperit de cordialitat i de justicia prou amples per a que no arriuin mai a fer-se incompatibles els interessos peculiars dels uns i dels altres.

NOSTRE DISTRICTE JA TE DIPUTAT.—En l'acte de proclamació de candidats celebrat el passat diumenge a Girona, fou donada l'acta de Diputat a nostre distingit compatrici D. Pere Llosas i Badía per no haver-se presentat cap més candidat i tinguent, per tant, aplicació l'article 29 de la llei electoral vigent.

PERE AUBERT
Impressor — Olot

GLOSARI DE XENIVS

(1916 a 1914)

Se publica en fascicles setmanals,
contenint aproximadament un mes
de Glosari

***

Preus de subscripció:

El fascicle setmanal, 25 cèntims
Suscripció trimestral, 3 pessetes

***

S'admeten suscripcions a Barcelona
a casa J. Bartra Laborde
«Tallers Gràfics Montserrat»
Bilbao, 207

QVADERNS D'ESTVDI

Aquesta Revista formarà anual-
ment dos volums d'unes 400 pàgines
cada un. La publicació es farà cada
mes, llevat els de Juliol, Agost i
Setembre, en fascicles d'un míni-
mum de 80 pàgines.

***

Preu de subscripció anual 4 ptes.

Número solt, 50 cèntims

***

Venda i subscripció a Olot:

LLIBRERIA BONET

Carrer Major, n.º 3

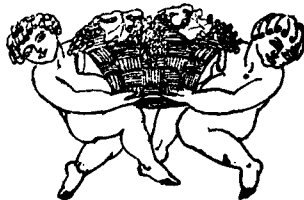
PIU ORRI

S. Esteve, 12

Camiseria, Corbateria,
Genres de Punt

Grands assortits
a preus econòmics de
Llanes, Sedes i Cotons

Celler Olotí

Casa recomanada per a
vins de tota confiança

Olis, sabons i comestibles
de primera qualitat

***

Passeig de Blay (Firal), 52

(Davant del Teatre)

LA SENYORA

**D.^A FRANCISCA MAGRET I REIXACH
DE GASSIOT**

Morí, havent rebut els SS. Sagraments

EL DIA 13 D'ABRIL DE 1915

A. C. S.

Totes les misses que se celebraran de sis a dotze a l'altar del Sagrament de la parroquial iglesia de S. Esteve el propvinent dijous dia 13, seran en sufragi de la seva anima.

La familia i allegats pregunen a sos amics i coneguts que se serveixin assistir a n'alguna de dites misses per lo que reberan especial favor.

Per prohibició de l'Autoritat eclesiástica local i per raons d'higiene, no hi haurá ofertori.

Els Excma. i lms. Srs. Arquebisbe de Tarragona i Bisbes de Barcelona, Vic, Solsona i Còrdoba s'han dignat concedir 100 i 50 dies d'indulgencia respectivament a sos fidels diocessants per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'anima de la difunta.